

Director:

ANDREU-AVELLÀ ARTÍS I TOMÁS
 Editor: Diari Tele/eXpres, S. A.
 Redacció, Administració i Publicitat: Aragó, 390 - BARCELONA-13
 Apartat de Correus 1525
 TELEX: 65784

Telèfons:

225 05 26 — 225 40 65 — 225 44 87

Tallers:

«Publicaciones Reunidas, S. A.»
 Aragó, 390 - Barcelona-13 -
 Dipòsit legal: B. 23313/66

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Espanya, Andorra, Portugal, Filipines, Marroc i Amèrica (excepte Estats Units i Puerto Rico):

Semestre: 390 ptes. Any: 780 ptes.
 Altres països:

Semestre: 455 ptes. Any: 905 ptes.
 Números endarrerits: 2 ptes. de recàrrec

Pagament anticipat per gir postal, xec, o transferència

En els preus de subscripció hi van inclosos els números extraordinaris

Les subscripcions començaran amb el primer número del mes següent al de la sol·licitud

Pàgs. 4, 5 i 6	UN IANQUI DE BARCELONA, per Sebastià Estradé
Pàg. 7	I SI DIALOGUÉSSIM?, per Mercè Arola i Alentorn
Pàg. 10	BOMBONS FUNERARIS, per Aurora Bertrana
Pàg. 13	LA CAPACITAT D'AUTOCRÍTICA, per Frederic Roda
Pàgs. 16 i 17	ELS NOUS PARES, per Octavi Fullat
Pàgs. 20 i 21	UNIVERSITAT/69. UN PROBLEMA: ELS ESTUDIANTS NO
Pàgs. 22 i 23	BARCELONINS, per Maria Antònia Oliver
Pàgs. 26 i 27	LA COMPLEXITAT D'UNA CRISI: LA DEL TEATRE, per Ricard Salvat
Pàg. 31	PARAULES A CONXITA BADIA, per Joan Alavedra
Pàgs. 32 i 33	BONES MANERES, per Vicenç Riera Llorca «PÀGINES D'UN ADOLESCENT» DESPRÉS DE «JOIA», Memòries de Xavier Benguerel

I totes les seccions habituals de la revista.

PAS A DESNIVELL

MANERES DE NO ENTENDRE'NS

per PERE CALDERS

¿QUINS fets determinen la fortuna dels girs verbals que la gent adopta, i quins la desgràcia d'aquells altres que perden el favor popular? No sempre són fàcils de seguir els atzars d'un canvi: a vegades la qüestió queda emboirada per misteris impenetrables.

L'horrible **vale** ha pres possessió de les converses i hi ha ciutadans que no sabrien com acabar-les si els privaven de servir-se'n; les raons d'economia oral no són vàlides, ja que si es tracta d'estalviar i de no moure's de les dues síl·labes, **d'acord** i **va bé** poden prestar una honrada utilitat. Les mestresses de casa, que fa uns quants anys —poc més d'un quart de segle— no feien mai bromes amb les coses del menjar, ara esmenten tranquil·lament la **mantequilla** i l' **atún**, i alguna fins s'atreveix a defensar el disbarat d'una manera casuística: resultaria que la mantega és un producte en ús decreixent que «abans» en deien llard (un comestible molt distint de la polida **mantequilla**), i que l'**atún** es la versió de llauna d'un peix que, comprat a plaça, rep el nom de tonyina.

En canvi, barbarismes arrelats abans de la guerra, com ara **vacacions** i **recibu**, sembla que es baten en retirada, circumstància que inclina a creure en miracles. Exemples en un o altre sentit, però més abundants en la cara negativa, podrien ésser esmentats sobrepasant els límits d'un article i arribant al gruix d'un llibre.

De tant en tant, a la premsa diària barcelonina, algun periodista se sent temptat a donar color local als seus escrits, intercalant-hi frases en **vernáculo**. La intenció deu ésser bona, però els resultats són vacil·lants i, amb freqüència, catastròfics. Ni el linotipista, ni el corrector ni —pro-

bablement— la direcció del diari no tenen esma de posar-hi ordre. No fa gaire, un cronista d'esports feia exclamar a un espectador d'un partit de futbol: «Quin churru!». Les cometes, evidentment, no paraven el cop. En el mateix diari, hi havia un anunci a la borsa universitària, on un estudiant de «quint» de Dret i «tercè» d'Econòmiques buscava «traball».

Quan en una publicació es reben anuncis, esqueles, comunicats, articles, notícies, tota mena de textos redactats en castellà, algú revisa els originals i els deixa a punt per a la impremta. ¿No mereix una igualtat de miraments la llengua catalana? En una situació de sensibilitat normal, cap periodista no s'atreveria a tractar despreocupadament l'idioma del país. Manifestacions d'un cert grau d'analfabetisme que podem suscitar indulgència quan hi cauen les ànimes poc o molt lirones, no són tolerables si entren subrepticiament a les pàgines d'òrgans de premsa que presumeixen d'ésser vehicles de comunicació i de cultura.

En aquestes condicions no es pot parlar de bilingüisme, un concepte que es fa estantís tan bon punt desapareix l'equitat. Si un idioma ho té gairebé tot i l'altre no té gairebé res, un d'ells viu com a rellogat en casa pròpia. I ja que les diferències injustes tendeixen a engendrar el caos, resulta que ningú no hi guanya res, ni tan sols la part més protegida. Només cal llegir i escoltar amb paciència (se'n requereix molta), per adonar-se que en algunes zones va sorgint un argot de barrila, que acabarà per deixar-nos a tots a la intempèrie expressiva. El bell idioma castellà necessita urgentment que el català sigui ensenyat d'una manera obligatòria en tots el graus formatius, i que compti amb premsa diària, que tingui lliure accés a la ràdio i a la televisió sense caminadors folklòrics.